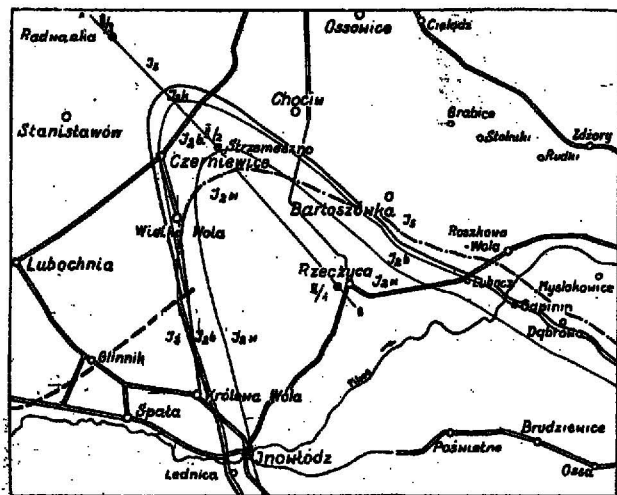

NOWE DANE O PRZEBIEGU PÓLNOCNEJ CZĘŚCI
ANTYKLINY INOWŁODZKIEJ

BRAK DANYCH GEOLOGICZNYCH dotyczących północnego obszaru tak zwanej antykliny inowłodzkiej nie pozwalał dotychczas na ściślejsze sprecyzowanie przebiegu wychodni najwyższych ogniów doggeru.

Badania na obszarze antykliny inowłodzkiej przeprowadzali w okresie przedwojennym E. Passendorfer, J. Lewiński, Cz. Kuźniar, M. Kobyłecki i S. Z. Różycki, który podał jej schematyczny zarys.

J₃ 1   J_{3a} 2   J_{3b} 3   J_{3M} 4

5   6   7   8   9

Ryc. 1. Schematyczna mapa geologiczna pn. części antykliny inowłodzkiej.

1 — malm, wapienie w dolnej partii zsylikowane (jura środkowa), 2 — kelowej, piaskowce wapieniste i margliste, 3 — baton, piaskowce wapieniste z wkładkami mułowców i łupków ilastych, 4 wezuł, piaskowce, ility, mułowce i muszlowce, 5 — otwory wiertnicze, 6 — przypuszczalna granica wychodni malmu i doggeru, 7 — przeprowadzana dotychczas granica malmu i doggeru, 8 — linia przekroju, 9 — uskoki.

Po wojnie poza W. Karaszewskim szereg prac badawczych na znanych już wychodniach skał krzemionkowych malmu wykonał Przemysł Materiałów Ogniotrwałych w Gliwicach oraz na wychodniach doggeru — Zakład Ziół Rud Żelaza IG.

Wszystkie jednak wyżej wymienione prace ograniczały się do badań fragmentów wychodni liasu, doggeru i malmu zarówno zachodniego, jak i wschodniego skrzydła antykliny inowłodzkiej, gdzie najdalej ku północy wysunięte odsłonięcia zanotowano na linii Królewska Wola-Rzeczyca-Kawęczyn.

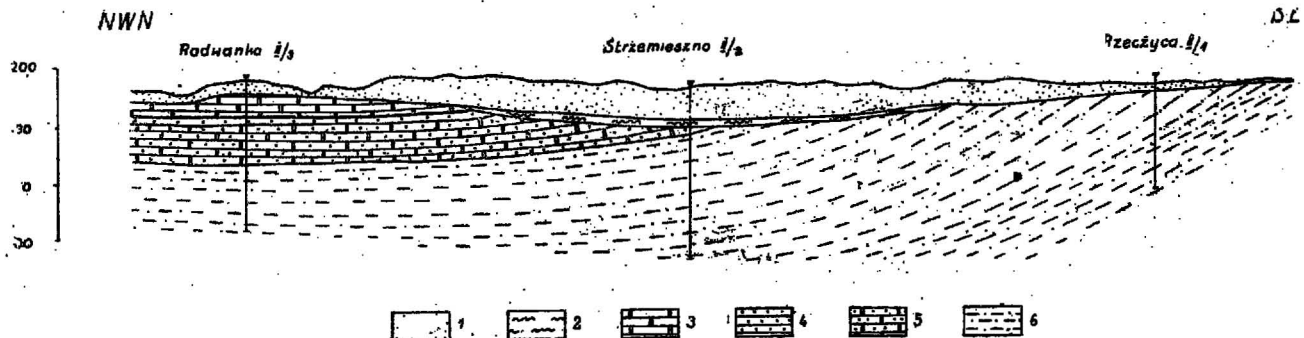
Obszar położony na północ od tej linii nie był aż do 1955 r. bliżej badany, co wynikało przede wszystkim z braku odsłonień podłoża. Cały obszar bowiem przykryty jest płaszczem utworów trzeciorzędowych i czwartorzędowych o miąższościach dochodzących niekiedy do kilkudziesięciu metrów. Małe zainteresowanie tym terenem tłumaczyć można również stanem ówczesnej techniki górniczej. Zarówno bowiem rudy żelaza, występujące w doggerze, jak i chalcedony dolnego malmu nie mogły wówczas mieć znaczenia przemysłowego ze względu na zbyt duży nakład.

Hipoteza więc, że północne zamknięcie antykliny inowłodzkiej stanowią utwory malmu, była dotychczas nie udowodniona, a wysunięta jedynie na podstawie przypuszczeń.

Otwór Radwanka II 3:

0,00 — 35,20	czwartorzęd	—	piaski i gliny morenowe,
35,20 — 68,80	malm	—	wapienie zsylikowane,
68,80 — 73,10	?	—	rdzenia nie wydobyto,
73,10 — 86,30	kelowej	—	piaskowce wapieniste i margliste; na głęb. 84,5 znaleziono <i>Macrocephalites</i> sp.
86,30 — 157,00	baton	—	piaskowce wapieniste i margliste twarde i kruche z wkładkami mułowców i łupków ilastych; na głębokości 87,80 znaleziono <i>Alcidia costata</i> Roem.
157,00 — 262,30	wesul	—	piaskowce, ility, mułowce.

Dopiero wiercenia wykonane w latach 1955—56 przez Zakład Ziół Rud Żelaza Instytutu Geologicznego usytuowane na osi antykliny inowłodzkiej poz-

Ryc. 2. Przekrój geologiczny przez otwory Radwanka, Strzemeszno i Rzeczyca.

1 — czwartorzęd, piaski, gliny, 2 — trzeciorzęd, mułowce, ility i piaski, 3 — malm, wapienie zsylikowane, 4 — kelowej, piaskowce wapińskie i margliste, 5 — baton, piaskowce wapińskie z wkładkami mułowców i łupków ility, 6 — wezui, piaskowce, ility mułowe i muszłowce

walają na skorygowanie dotychczasowych poglądów i ściślejsze określenie przebiegu wychodni górnych ogniów doggeru.

Wiercenia te wykonano w Radwance, Strzemesznie i Rzeczyca. Znajdują się one w jednej linii w odległości 8 km od siebie (ryc. 1).

Na str. 125 i obok podają krótkie schematyczne profile stratygraficzne tych wierceń oraz przekrój geologiczny (ryc. 2).

Zaznaczyć należy, że dogger świętokrzyski charakteryzuje się bardzo ubogą, sporadycznie spotykaną fauną amonitową, co powoduje duże trudności przy jego podziale stratygraficznym. Wyżej wymieniona fauna amonitowa ściśle określa wiek górnych ogniów doggeru.

Jedynie granica spągu batonu może ulec jeszcze zmianie, co zostanie obecnie uwzględnione w przygotowywanym szerszym opracowaniu dotyczącym tego obszaru, gdzie będzie również szczegółowo omówiona stratygrafia i wykształcenie litologiczne utworów.

Na podstawie przekroju przeprowadzonego przez wyżej wymienione otwory wyznaczono zasięg granicy malmu, który zamyka wychodnie górnych ogniów doggeru antykliny inowłodzkiej.

Przedstawione zostało to na załączonej schematycznej mapie północnej części antykliny inowłodzkiej.

Otwór Strzemeszno II/2:

0,00 — 54,40	czwartorzęd	— piaski, gliny morenowe,
54,40 — 68,90	trzeciorzęd	— mułowce, ility i piaski ze szczątkami drewna,
68,90 — 79,15	baton	— piaskowce wapińskie,
79,15 — 297,80	wezui	— piaskowce, ility, mułowce; na głęb. 89,10 znaleziono <i>Parkinsonia</i> cf. <i>compressa</i> Qu (g. wezui).

Otwór Rzeczyca II/1:

0,00 — 19,00	czwartorzęd	— piaski, gliny morenowe.
19,00 — 186,60	wezui	— ility, ility piaszczyste, piaskowce.

Wychodnia malmu przebiega od Królowej Woli, między Dąbrówką a Wielką Wolą, następnie przez Czerniewice, Turobów, Krzemieniec, Bartoszkówkę kieruje się na Kawęczyn.

Fakt ten ma duże znaczenie dla tych dziedzin przemysłu, które interesują się użytkowaniem skały krzemionkowej. Stwierdzenie bowiem zamknięcia doggeru antykliny inowłodzkiej przez malm o około 6 km dalej na NWN, niż to dotychczas przypuszczano, stwarza nowe perspektywy powiększenia zasobów tego surowca.